

Vragen en Antwoorden n.a.v. het 3de RIVM-rapport, de reactie van provincie en gemeenten en andere aanleidingen zoals actualiteiten

Vragen over de eigen gezondheid van inwoners

Heb je vragen over milieu, luchtkwaliteit en gezondheid? Kom dan dinsdag 25 januari tussen 15.00-17.00 uur of vrijdag 28 januari tussen 11.00-13.00 uur naar het inloophoudmoment in het stadhuis van Beverwijk, Stationsplein 48. Medewerkers van GGD Kennemerland helpen je dan graag. Je hoeft je niet vooraf aan te melden.

Provincie/gemeenten

Vraag:

Waarom zegt u dat in tegenstelling tot de vorige twee rapporten van het RIVM, deze niet over gezondheid gaat. Maar u hebt gekeken naar de bronnen van stoffen, dan kan daar toch iets aan gedaan worden? Dat heeft toch effect op de gezondheid?

Antwoord:

Dit rapport gaat primair over bronherleiding. Dus waar komen de stoffen die in de lucht zijn gemeten en op de grond gevonden vandaan. Er is niet gekeken naar de risico's voor de gezondheid van de onderzochte emissie en depositie.

In de eerste twee delen van het onderzoek is expliciet naar de risico's voor de gezondheid gekeken. Het is met dit rapport duidelijk dat een aanzienlijk deel van de emissie en depositie afkomstig is van het terrein van Tata Steel. Aan vermindering van de emissie en verbetering van de leefomgeving werken we gezamenlijk. Verminderen van emissies draagt bij aan een gezondere leefomgeving en dit onderzoek onderstreept dat het daarbij in de IJmond belangrijk is om de emissies van Tata Steel te verminderen.

Vraag:

De registratie van uitstoot van stoffen is niet compleet, omdat dat volgens de wet niet hoeft. Dus er worden veel meer giftige stoffen uitgestoten dan we wisten?

Antwoord:

Nee, het is niet zo dat met dit onderzoek duidelijk is geworden dat er meer giftige stoffen aanwezig zijn dan we al wisten. Met het luchtmeetnet wordt in de IJmond een groot aantal stoffen in de lucht jaarlijks gemonitord. Daarmee bestaat een betrouwbaar beeld van de luchtkwaliteit in dit gebied.

Niet alle stoffen die door bedrijven worden uitgestoten hoeven te worden opgenomen in de zogenoemde emissieregistratie. Ook niet alle bedrijven zijn verplicht een dergelijke registratie bij te houden en het is mogelijk dat er meer uitstoot is bij diffuse bronnen dan (volgens de regels) wordt geregistreerd.

Wel is het zo dat bedrijven die bepaalde milieubelastende activiteiten uitvoeren, zich vooraf bij de overheid dienen te melden of een vergunning dienen aan te vragen. Daarmee wordt aan de voorkant getoetst welke (negatieve) effecten de activiteiten voor het milieu opleveren en kunnen hieraan voorwaarden worden gesteld.

Vraag:

Wat gaat u doen zodat Tata Steel, Harsco en Pelt & Hooykaas wel hun uitstoot van stoffen registreren?

Antwoord:

Wij gaan met het ministerie van I&W in gesprek over het huidige wettelijke stelsel voor de registratie van emissies.

Niet alle emissies vanaf het terrein van Tata Steel zijn voldoende in beeld. Tata Steel voldoet aan de wettelijke eisen voor emissieregistratie, maar hoeft niet al haar emissies te registreren. Andere bedrijven op het terrein van Tata Steel dan Tata Steel zijn niet verplicht hun emissies te registreren. De kernvraag is in hoeverre dit stelsel nog voldoet voor het benodigde inzicht in de volledige emissies en wat de implicaties zijn van eventuele wijzigingen.

In het kader van het Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) traject hebben wij een vergelijkbaar gesprek reeds gestart met het ministerie van I&W (onder andere als input voor de evaluatie van het ZZS beleid). Wij zien namelijk dat het met het huidige wettelijke stelsel niet altijd mogelijk is alle ZZS emissies in voldoende detail in kaart te brengen.

Vraag:

Wanneer wordt kookfabriek 2 gesloten? Waarom duurt het zo lang?

Antwoord:

Sluiting van een bedrijf of van onderdelen van een bedrijf is het uiterste middel dat kan worden toegepast op het moment dat een bedrijf zich niet houdt aan de voor haar geldende regels of vergunning. Het toepassen van het instrument van sluiting of stilleggen van een (deel van een) bedrijf moet zich verhouden tot de ernst en omvang van de overtreding en gevolgen daarvan voor de leefomgeving. Aan die eis wordt niet snel voldaan. Bij Tata Steel zijn geen overtredingen geconstateerd op basis waarvan (delen van) het bedrijf gesloten kunnen worden.

Vraag:

Wat vindt u van het artikel in het Noord-Hollands Dagblad van zaterdag dat Hans van den Berg toch langer wil wachten met sluiten van Hoogovens 6 en kookfabriek 2 (en tegelijk te doen met Hoogovens 7)?

Antwoord:

Ik ga er vanuit dat Tata Steel de eigen belofte om een Hoogoven en Kookfabriek 2 voor 2030 te sluiten nakomt. Of dat Hoogoven 6 of 7 als eerste is, is aan Tata Steel.

Vraag:

Wat vindt u dat wij door de overheid en Tata Steel net zo aan het lijntje worden gehouden, als de mensen in Groningen?

Antwoord:

We zijn open over onze ambities met betrekking tot Tata Steel: er is plek voor Tata, maar alleen als de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zoveel mogelijk teruggedrongen worden. We werken langs verschillende wegen aan een verbetering van de leefomgeving in de IJmond, samen met de verschillende overheden op landelijk, provinciaal en lokaal niveau, de omgevingsdiensten, GGD en RIVM. Tegelijk begrijpen we ook dat de verandering niet zo snel gaat als inwoners hopen en verwachten. Aanscherpen van vergunningen en realiseren van maatregelen in een complex gebied als de IJmond kost tijd en capaciteit. Tata Steel heeft daarnaast bestaande rechten die niet zonder meer aan de kant kunnen worden geschoven.

Vraag:

Wat gaat u met de aanbevelingen doen?

Antwoord:

1. Wij gaan met het ministerie van I&W verder in gesprek over het huidige wettelijke stelsel voor de registratie van emissies.
 2. Wij onderzoeken in hoeverre het technisch haalbaar is om op een betrouwbare manier met name diffuse emissies te meten. Dit is complexer dan metingen bij een puntbron zoals een schoorsteen.
 3. Wij werken aan de monitoring bij en rond Tata Steel. In dat kader wordt de emissie van de Kookfabriek 2 dit jaar al extra gemeten. Dat betreft ook de diffuse emissie.
 4. Momenteel loopt het traject van de pilot hoogst blootgestelde locatie in de IJmond, een onderdeel daarvan is een nader bronnenonderzoek. Dit RIVM rapport nemen wij mee bij de verdere uitwerking van dit onderdeel van de pilot.
 5. Wij zijn reeds met Tata Steel in gesprek over de monitoring van (de effecten van) maatregelen die Tata Steel uitvoert, in het bijzonder die van de Roadmap+.
 6. Het luchtmeetnet in de IJmond wordt geëvalueerd. In dit traject wordt de tweede aanbeveling van het RIVM meegenomen.
-

Vraag:

Hoeveel onderzoeken zijn er nog nodig? We weten toch allang dat Tata de grootste vervuiler is?

Antwoord:

Dat is een hele goede vraag, die stellen wij ons zelf ook naar aanleiding van dit rapport: wil je nog preciezer onderzoeken en meten of nemen we zo veel mogelijk maatregelen met de kennis en mogelijkheden die we nu hebben? Nog niet zo lang geleden was de oproep: "Stop met onderzoeken en neem maatregelen". Daarbij werd en wordt bijvoorbeeld vaak de Kookfabriek 2 genoemd. Met toezicht, vergunningen en ook de Roadmap+ wordt daar veel aan gedaan.

In ieder geval is nu nog duidelijker dat we de emissie van Tata Steel moeten verminderen. Dus vergunning aanscherpen, Roadmap+ uitvoeren en z.s.m. overschakelen op waterstof.

Vraag:

Er zitten nog een paar onzekerheden in het bronnenonderzoek. Hoe kunnen Tata/gemeenten/provincie dan de juiste maatregelen nemen?

Antwoord:

Iedere vermindering van de emissie is winst, dus iedere maatregel helpt. Het aanscherpen van de vergunning doen we waar dat kan volgens de wet en Roadmap+ is in uitvoering. Tata Steel moet en gaat verder met de omslag naar waterstof. Dat leidt tot goede maatregelen en minder emissie.

Vraag:

Gaat u als gemeenten/provincie de druk opvoeren op Tata Steel om maatregelen te nemen/de Roadmap+ te versnellen?

Antwoord:

Wij zijn reeds met Tata Steel in gesprek over de monitoring van (de effecten van) maatregelen die Tata Steel uitvoert, in het bijzonder die van de Roadmap+. Wij blijven daarbij druk op de ketel houden. Daar verandert dit rapport op zich niets aan. Wel zijn een aantal van de in de Roadmap+ aangegeven emissie effecten gebaseerd op de milieujarverslagen. Dit rapport werpt de vraag op of

daarmee voldoende inzicht is in de effecten van maatregelen en de Roadmap+ op de totale emissies, inclusief met name diffuse bronnen. Dit beoordelen wij nemen wij mee in onze gesprekken met Tata Steel.

Vraag:

Wanneer heeft Tata dit onderzoek ontvangen?

Antwoord:

Donderdag 20 januari om 16:14 uur.

Vraag:

Heeft u al met Tata gesproken over dit onderzoek?

Antwoord:

Anders dan mededelingen over dat het rapport er aan komt en de toezending van het rapport zelf niet.

Vraag:

Hans van de Berg geeft toe dat Tata te laat is begonnen met het nemen van maatregelen. Zijn de gemeenten en provincie ook niet te laat met aanscherpen vergunningen e.d.?

Antwoord:

Achteraf lijkt dat altijd makkelijk om te zeggen, maar je moet altijd goed kijken naar de tijd en context waarin vroeger besluiten zijn genomen. Die was heel anders dan nu. Belangrijker vind ik het om niet achterom te kijken, beoordeel ons op wat we nu en in de toekomst doen. Daar kunnen we iets aan doen. En dan durf ik te zeggen dat wij alles op alles zetten om zo snel mogelijk de leefomgeving in de IJmond gezonder te maken.

Vraag:

Wat gaat provincie doen met verzoek van Johan Vollenbroek aan provincie om natuurvergunning aan Tata Steel in te trekken?

Antwoord:

De OD NHN heeft de brief ontvangen en beoordeelt deze op dit moment.

Vraag:

De emissies in het milieujaarverslag van Tata geven andere emissiecijfers dan de resultaten van het luchtmeetnet. Had de overheid (gemeente/provincie/OD's) dit niet zelf eerder kunnen en moeten zien?

Antwoord:

Het luchtmeetnet en het milieujaarverslag van Tata Steel zijn twee zaken die los van elkaar staan. Het luchtmeetnet meet de luchtkwaliteit in de gehele IJmond op een aantal geselecteerde stoffen. Uit de gegevens van het luchtmeetnet is niet direct af te leiden wat de bijdrage van afzonderlijke uitstoters is en ook niet hoe dat zich verhoudt tot emissieregistraties.

Tata Steel is verantwoordelijk voor een groot deel van de uitstoot naar de lucht in de IJmond, maar ook vaar- en wegverkeer, andere bedrijven, huishoudens en achtergrondbronnen dragen hieraan bij. In het milieujaarverslag registreert Tata Steel voor een aantal wettelijk bepaalde stoffen de emissie naar de lucht. Dit zal altijd maar een deel van de in het luchtmeetnet gemeten stoffen betreffen.

Vraag:

Van Tata, de staalproductie en de stoffen die daarbij vrijkomen krijg je kanker. Ook met de verbeterplannen die er zijn, worden omwonenden ziek, zwaar ziek en gaan dood. Nog jaren. Hoe kunt u het verkopen dat die fabriek blijft staan? U laat mensen de komende jaren dus gewoon ziek worden en doodgaan?

Antwoord:

Elke dag dat de luchtkwaliteit in de IJmond slecht is en er sprake is van overlast en gezondheidsklachten voelt te lang. Daarin delen we de zorgen van de inwoners. Tegelijkertijd zien we dat de meeste inwoners de staalfabriek ook niet kwijt willen, maar wel dat deze zo snel mogelijk schoner en gezonder wordt. De realiteit is dat dit niet van vandaag op morgen is geregeld. We zijn op weg en gaan met elkaar en met Tata kijken waar er versneld kan worden. Dat moeten we met elkaar doen; gemeenten, provincie, het Rijk, Europa en Tata zelf.

Wij werken aan een gezonder, duurzamer en veilige IJmond, waar ook voldoende werk is. Daarin is ook plaats voor Tata Steel, maar alleen als de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zoveel mogelijk teruggedrongen worden. Dat is van het allergrootste belang. Voor de huidige inwoners van de IJmond én voor toekomstige generaties.

OD NZKG/PNH

Vraag:

Er wordt veel meer PAK (1000x) en koper (50x) uitgestoten dan geregistreerd. Betekent dit dat de vergunning wordt overschreden? Wat zijn de eisen in de vergunning? Waaraan moet volgens de vergunning worden getoetst?

Antwoord:**Kern**

Nee, je kunt nu niet op basis van dit rapport concluderen dat de vergunning wordt overschreden. En ook niet dat Tata Steel zich niet aan de geldende regels houdt qua registratie. In de vergunning staan verschillende zaken opgenomen met betrekking tot emissieregistratie. Bijvoorbeeld:

1. Emissiegrenswaarden en maatregelen voor zogenoemde puntbronnen zoals schoorstenen. Daar toetsen we aan. Die punten zijn goed te meten, de emissie komt in het milieujaarverslag;
2. Voor de "open of diffuse bronnen" ligt dat anders. U moet zich voorstellen dat er grote velden met bergen kolen liggen of tientallen wagons per dag waar stof af komt. Dat kun je niet meten zoals een schoorsteen of reguleren met een filterinstallatie. Daarvoor schrijven we wel maatregelen voor, opslagen moet bijvoorbeeld worden nat gehouden om verspreiding te voorkomen. Daar toetsen we aan. Emissieregistratie van dit soort open bronnen gaat via kengetallen, omdat je het niet goed kunt meten zoals bij een schoorsteen.

Tata Steel houdt zich aan de regels qua registratie, maar zoals in het RIVM-rapport duidelijk wordt is daarmee dus niet alle emissie goed in beeld. Voor de uitstoot van Tata Steel lijkt dat o.a. te komen doordat die diffuse bronnen wellicht meer uitstoten dan geregistreerd.

Uitgebreid

Voor de OD NZKG is het luchtmeetnet een belangrijke graadmeter of de vergunde waarden tot overschrijding in de omgeving leidt. Het luchtmeetnet meet de immissie op leefniveau. Met andere

woorden, de kwaliteit van de lucht in de omgeving. In dit meetnet worden diverse stoffen gemeten die ook door Tata worden uitgestoten. Voor die stoffen zijn maximale waarden bepaald door de EU (grens- en richtwaarden) gekoppeld aan jaargemiddelde concentraties. Op het moment dat die waarden worden overschreden moeten er maatregelen worden genomen bij bekende bronnen van die stoffen.

Op dit moment zijn er geen stoffen die de EU grenswaarden overschrijden. Op de eerdere overschrijding is geacteerd door de OD NZKG

Vanuit de vergunning zijn er grenzen gesteld aan de uitstoot van verschillende bronnen, dit zijn de emissie grenswaarden. Deze zijn vastgesteld voor de puntbronnen, bijvoorbeeld een schoorsteen. Voor die bron is bekend welke stoffen kunnen worden uitgestoten en die worden gemeten. Het meten vindt plaats op basis van het eco-meetprogramma waarin is bepaald welke bronnen met welke frequentie moeten worden gemeten. Dit resulteert er in dat sommige bronnen continue worden gemeten, andere jaarlijks of driejaarlijks. Dat is afhankelijk van de stof en de grootte ervan, maar ook van hoe regelmatig de uitstoot is door het jaar genomen en wat het milieueffect is wanneer een reinigingssysteem uitvalt.

De metingen die in het eco-meetprogramma worden uitgevoerd worden naast de vergunde waarden gelegd, daartoe worden alle meetrapportages door de OD NZKG beoordeeld. Als daaruit blijkt dat een overschrijding plaatsvindt kan handhavend worden opgetreden. De metingen worden door geaccrediteerde bureaus uitgevoerd en de OD NZKG doet steekproeven op de meetmethode, maar ook door aanwezig te zijn bij de metingen.

Voor rapportages aan de EU moet Tata een Elektronisch milieu jaarverslag opstellen, het EMVJ. Deze heeft het RIVM gebruikt om data mee te vergelijken. De informatie in het EMVJ is deels gebaseerd op de metingen uit het eco-meetprogramma maar ook op basis van rekenkundige aannames, met name voor de diffuse en open bronnen. De berekeningen zijn gebaseerd op wetenschappelijke onderzoeken of wettelijk vastgestelde normen. De OD NZKG moet voor de rapportage aan de EU, net als andere instanties, goedkeuring op onderdelen van het EMVJ geven. Die goedkeuring is met name op of de rapportage compleet is, en of de juiste data is gebruikt. Voor het EMVJ is vastgesteld op welke stoffen moet worden gerapporteerd, het is niet een document waar alle uitstoot in zit. Voor bedrijven die niet EMJV-plichtig zijn wordt de emissie bepaald op basis van kengetallen voor de sector waaronder een bedrijf valt. Het RIVM maakt ook gebruik van de gegevens uit de emissieregistratie voor het opstellen van de grootschalige achtergrondkaarten Nederland (GCN-kaarten).

Vraag:

Waarom is Tata niet verplicht om emissies van bedrijven op het terrein en diffuse emissies te rapporteren in de e-MJV (elektronisch Milieujaarverslag)? Wordt dit nu opgenomen in de vergunning?

Antwoord:

Het gaat hier om zelfstandige bedrijven met eigen vergunningen en daaruit voortvloeiende verplichtingen. Tata Steel hoeft alleen haar eigen emissies te registreren. Ondanks het feit dat Harsco en Pelt & Hooykaas zich binnen de inrichtingsgrenzen van Tata bevinden hoeft Tata de emissies van deze bedrijven niet te rapporteren in haar eigen e-MJV. Dit is bepaald via de wetgeving en afhankelijk van het type bedrijf. Dit betekent dat het niet zomaar in de vergunning kan worden opgenomen. Diffuse emissies van opslagen en door wegverkeer worden door Tata Steel ook gerapporteerd in het e-MJV en vallen daarin onder 'open bronnen'. Maar zoals het RIVM rapport ons leert, is het mogelijk dat daar een onderschatting in zit.

Vraag:

Harsco en Pelt en Hooykaas zijn niet meegenomen in de emissieregistratie van Tata in het e-MJV. Zijn deze bedrijven wel verplicht om een eigen emissieregistratie bij te houden? Zodat dit bij de emissie van Tata opgeteld kan worden?

Antwoord:

Nee, de bedrijven zijn daar niet toe verplicht.

Vraag:

Tata Steel meet zelf ook. Doen ze dat volgens de regels? Kan Tata verplicht worden om zelf meer metingen te doen?

Antwoord:**Kort**

Ja, Tata Steel doet dat volgens de regels. Voorafgaand aan een meting wordt door Tata Steel een meetopzet geleverd die door de OD NZKG wordt beoordeeld. Iedere meting dient te voldoen aan Europese normen. De meetrapportages worden door de OD gecontroleerd en zonodig nagerekend en de meting zelf wordt incidenteel ter plekke gecontroleerd.

Indien noodzakelijk kan Tata worden verplicht om meer metingen uit te (laten) voeren.

Uitbreider

Het klopt dat Tata zelf ook metingen uitvoert. Om in Nederland emissiemetingen te mogen uitvoeren voor de overheid dient een metende instantie geaccrediteerd te zijn. Dat wil zeggen dat er sprake is van een registratie bij de Raad van Accreditatie (RvA). In deze registratie dient aangegeven te worden volgens welke methoden en met welke nauwkeurigheid de metingen worden uitgevoerd. De RvA houdt hier toezicht op d.m.v. het uitvoeren van audits. Niet voldoen kan leiden tot intrekken van de accreditatie. De meetdienst van Tata Steel is geaccrediteerd. Daarnaast maakt Tata gebruik van commerciële marktpartijen voor het uitvoeren van emissiemetingen. Uiteraard dienen ook deze geaccrediteerd te zijn.

Tata maakt in overleg met de OD NZKG jaarlijks een planning van de uit te voeren emissiemetingen. Tata is verplicht vooraf te melden wanneer de metingen worden uitgevoerd en de OD NZKG controleert regelmatig tijdens de uitvoering. Daarnaast worden alle meetrapporten van Tata door de OD NZKG gecontroleerd.

Het aantal door Tata uit te voeren emissiemetingen is vastgelegd in de vergunning en is als zodanig verplicht. Momenteel loopt een programma monitoring waarin voor alle emissiepunten nog eens goed wordt nagegaan of er een meetverplichting is. Daarnaast is er een inventarisatie geweest naar de emissie van ZZS door Tata. Deze programma's leiden tot een toename van het aantal uit te voeren metingen.

Vraag:

In de Roadmap + noemt Tata de effecten van de maatregelen die ze nemen (o.a. 50% minder uitstoot PAK, 70% minder lood, 55% minder zware metalen en 35% minder fijnstof). Ten opzichte van welke metingen/cijfers is dat? Zijn emissies Harsco en Pelt & Hooykaas meegenomen in die cijfers?

Antwoord:

De referentie is het milieujarverslag. Dit werpt dan de vraag op wat die percentages precies zeggen. We gaan hier naar kijken en we gaan hierover ook met Tata Steel in gesprek. Het moet wel duidelijk zijn wat wordt bedoeld als dit soort doelen worden geformuleerd.

Op basis van de milieujaarverslagen zijn de emissies van Harsco en Pelt niet meegenomen in de cijfers.

Vraag:

Last onder dwangsom Harsco: Naar oordeel van de Afdeling vindt in de slakputten een deel van het productieproces plaats en daarmee zijn de slakputten installaties en geen opslagen. Hierdoor konden de dwangsommen niet gebaseerd worden op het voorschrift dat betrekking heeft op de opslagen. De Afdeling benadrukt wel dat dit niet betekent dat bij de slakputten ongelimiteerd stofverspreiding mag plaatsvinden. Heeft de provincie de vergunning verkeerd verleend? Heeft PNH/ODNZKG de zaken wel op orde?

Antwoord:

Om te beginnen: het doel van de dwangsommen was een einde te maken aan de grafietregens. Dat is gelukt, ook met de verloren rechtszaak.

Achteraf kan men stellen dat de vergunning op dit punt niet duidelijk genoeg is. We zullen de vergunning op dit punt repareren zodat ook aan het productieproces stofvoorschriften worden verbonden.

Vraag:

Vergunning wandeloven warmbandwalsen: De rechtbank stelt dat ten onrechte niet getoetst is of de verleende vergunning aan Tata Steel voor een nieuwe oven in de warmbandwalsen tot een andere uitstoot van zwaveldioxide kan leiden. Ook is er onterecht geen onderzoek gedaan naar de gevolgen van de toename van uitstoot van lood en nikkel. De rechtbank vernietigt daarom de verleende vergunning. → Tot twee keer toe iets niet in orde met vergunningverlening. Gaat PNH/ODNZKG daar nu scherper op letten?

Antwoord:

Deze uitspraak zijn we nog aan het bestuderen, daar kunnen we nu niet op in gaan.

Vraag:

Hoe realistisch is het opzetten van een beter meetnetwerk? Het gaat er uiteindelijk om dat er minder wordt uitgestoten.

Antwoord:

Dat klopt, het is de vraag hoeveel je daar in wilt investeren. En op zich kun je met het luchtmeetnet - weliswaar langjarig en jaargemiddeld – goed zien of de omgeving schoner wordt. Wel kan het helpen om de precieze bijdragen van een bepaalde bron of pieken beter in kaart te brengen. Dit is echter technisch complex, zeker voor diffuse bronnen.

Over de wijze waarop wij met de aanbevelingen van het RIVM omtrent meten van emissies omgaan, willen we samen met onder andere de IJmondgemeenten, het Rijk, het RIVM en bewoners het gesprek voeren.

Vraag:

Is de vergunning verleend op berekende of gemeten waarden/gegevens?

Antwoord:

Kort:

Berekende waarden, op basis van de aangeleverde gegevens op basis van wat haalbaar is met de reinigingstechniek die toegepast gaat worden (best beschikbare techniek).

Uitbreider:

Met een omgevingsvergunning leg je de aangevraagde activiteiten vast van de inrichting. Aangevraagde activiteiten, bijvoorbeeld het produceren van staal, komt met de nodige emissies (bijvoorbeeld uitstoot schoorsteen, oftewel puntbron) naar de lucht. Deze emissie is op het moment van de aanvraag berekend op basis van wat haalbaar is met de reinigingstechniek die toegepast gaat worden (best beschikbare techniek). In de vergunning leggen wij per emissiebron de maximale emissiegrenswaarde vast en de verplichte monitoring hierop (gemeten waarde en/of emissierelevante parameter). Hier wordt door ons toezicht op gehouden en de meetrapporten worden gecontroleerd en beoordeeld.

Naast emissie controleren wij ook op immissie (emissie op leefniveau, dus buiten de inrichtingsgrens) en dat wordt gedaan door het luchtmeetnetwerk rondom Tata Steel.

Vraag:

Hoe zit diffuse emissie (van fabrieken en open bronnen) wel in de stofplafonds in de vergunning?

Antwoord:

In de omgevingsvergunning zijn maximale jaarvrachten opgenomen voor totaal stof afkomstig van open bronnen (voorschrift 0.4.2).

In de omgevingsvergunning van Tata Steel zijn plafondwaarden opgenomen voor de gehele inrichting (voorschrift 0.4.1H). Hierin zijn maximale jaarvrachten (zogenaamde plafondwaarden) voor een aantal stoffen waaronder: zwaveldioxide, zware metalen (kwik, cadmium, arseen, nikkel, chroom, koper, lood en zink) en de totale stofemissie, maar dit is exclusief open bronnen. Metalen (en PAK) zijn zoals, RIVM ook aangeeft, onderdeel van het totale stof. Dat kan een van de oorzaken zijn van de onderschatting van metalen en PAK.

Vraag:

Wat voor type voorschriften zijn er wel voor open bronnen en diffuse bronnen?

Antwoord:

In de omgevingsvergunning zijn ook voorschriften opgenomen om stofverspreiding van open bronnen te voorkomen en deze voldoen ook aan het gestelde in de BBT-conclusies.

In de loop der jaren zijn daar aanpassingen op gedaan (door ons en door Tata zelf) die zijn vastgelegd in de vergunning. In de Roadmap Plus staan nu ook vele andere maatregelen om de stofreductie van open bronnen meer tegen te gaan (bijvoorbeeld stofschermen). Deze worden (voornamelijk 2022) aangevraagd door Tata Steel en vastgelegd in de vergunning. Er lopen op dit moment ook allerlei proefnemingen om stof van open bronnen te reduceren.

Vraag:

Hoe zit diffuse emissie (van fabrieken en open bronnen) wel in het jaarlijkse milieujaarverslag?

Antwoord:

De diffuse stofemissies t.g.v. de opslagen en overstorten (beide door Tata genoemd als “Open bronnen”) en t.g.v. de wegvakken worden in het e-mjv apart benoemd en a.d.h.v. kengetallen jaarlijks berekend, rekening houdend met de productiecijfers.

Dat gaat niet in termen van maximaal zo veel ug/m³ per uur. Maar wel in termen van inspanningsverplichting (nat houden grondstofbergen, voorzichtig werken, schoon houden terrein etc. etc.).

Vraag:

Voldoet Tata Steel nog wel aan de vergunning nu de werkelijke uitstoot hoger blijkt?

Antwoord:

Hier is sprake van een misverstand. RIVM constateert verschillen tussen de meetresultaten van het luchtmeetnet en de rapportageverplichtingen in het e-MJV. Zie de toelichting hieronder over EMJV, vergunningen en Luchtmeetnet.

Vraag:

Kan er handhavend worden opgetreden tegen de onderregistratie?

Antwoord:

Er is geen sprake van onderregistratie. Tata Steel voldoet aan de verplichtingen die gesteld zijn aan de registratie. Aanbeveling van RIVM is wel om nog eens goed naar de rapportageverplichtingen te kijken.

RIVM

Vraag:

U zegt dat luchtmeetnet op orde is voor monitoring. Waarom toch de aanbeveling om beter te meten?

Antwoord:

Het luchtmeetnet is goed geschikt voor het monitoren van de luchtkwaliteit op basis van jaargemiddelden, maar het is niet ingericht om specifieke bronnen te herleiden van de gemeten stoffen. Als de wens bestaat het luchtmeetnet wel in te zetten voor bronherkenning, dan beveelt het RIVM aan om te kiezen voor een meetstrategie die hierbij past.

Vraag:

RIVM zegt dat er mogelijk wel 1000 keer meer PAK wordt uitgestoten dan geregistreerd. Wat betekent dat voor de gezondheid van de inwoners?

Antwoord:

Het RIVM stelt dat er een verschil zit tussen meten en berekenen o.b.v. een verspreidingsmodel. Het kan zijn dat een deel van de emissie op een andere manier wordt geëmitteerd waardoor de bijdrage anders is dan we berekend hebben. Het gaat dus om de hele keten (emissies-bronkenmerken-transport).

Gezondheidsduiding vindt plaats op basis van de metingen door het luchtmeetnet. Het feit dat de berekeningen lager uitkomen dan gemeten op het luchtmeetnet maakt voor de gezondheid dus geen verschil. De luchtkwaliteit in de IJmond wordt gemeten door het luchtmeetnet. Het luchtmeetnet

meet dus aan welke concentraties mensen worden blootgesteld. Deze metingen staan vast en worden al jaren gerapporteerd.

Vraag:

Betreft het de factor 1000 alle PAK's?

Antwoord:

Er is in dit onderzoek naar 3 PAK gekeken. Voor BaP geldt een onderschatting met factor 10, voor de PAK's IND en BGP is dit een factor 1000.

BaP	=	benzo(a)pyreen
IND	=	indeno(1,2,3-cd)pyreen
BGP	=	benzo[ghi]peryleen).

Vraag:

Heeft het RIVM contact gehad met Tata Steel tijdens het onderzoek?

Antwoord:

Nee.

Vraag:

Publiekssamenvatting bevat een strofe over dat de emissies niet volledig te lijken zijn aangeleverd, die lijkt te suggereren dat dat moedwillig zou zijn gebeurd. Voldoet Tata Steel niet aan haar verplichtingen? Houdt Tata Steel of andere bedrijven op het terrein van Tata Steel gegevens achter? Hoe is dit verschil te verklaren?

Antwoord:

In dit onderzoek geven we een aantal mogelijk verklaringen die het verschil tussen de metingen en de berekeningen kan verklaren. 1) daadwerkelijke emissies zijn hoger dan opgegeven. 2) de bronkenmerken zijn niet goed of volledig bekend. 3) de onderaannemers op het terrein hoeven hun emissies niet te registreren. 4) stof kan opnieuw opwaaien en daarna worden gemeten.

We hebben dit niet onderzocht. Dit onderzoek zegt dan ook niks over het voldoen aan verplichtingen, want dat weten we op basis van dit onderzoek niet.

Vraag:

Hoe weten we zeker dat de gemeten stoffen van Tata Steel komen, i.r.t. de onderschatting t.o.v. wat we verwachtten?

Antwoord:

In het onderzoek is op basis van de informatie uit de Emissieregistratie aangetoond dat in de regio IJmond Tata Steel veruit de hoogste emissies heeft van de onderzochte stoffen. Ook heeft eerder onderzoek van de GGD Amsterdam laten zien dat verhoogde concentraties PAK en metalen toe te schrijven zijn aan bronnen vanuit het Tata Steel terrein.

Daarnaast laat het deelonderzoek Positive Matrix Factorization zien dat de gemeten concentraties van metalen en PAK grotendeels worden gevonden in profielen die zijn te herleiden naar bronnen op het Tata Steel terrein.

Het deelonderzoek Herkomst neergedaald stof betreft vooral de depositie van grof stof. Ook deze zijn grotendeels te herleiden naar bronnen op het Tata Steel terrein. Dit wordt bevestigd door onderzoek dat Tata Steel heeft laten uitvoeren.

Vraag:

Het spreidingsmodel, hoe vaak is dat elders gebruikt en wat betekent 'experimenteel'?

Antwoord:

Het verspreidingsmodel OPS wordt gebruikt bij het berekenen van de grootschalige concentratiekaarten Nederland die worden toegepast in de officiële luchtkwaliteitsberekeningen zoals de berekeningen voor het Schone Lucht Akkoord (SLA). OPS wordt ook gebruikt voor de berekeningen in AERIUS Calculator ten behoeve van het stikstofdossier. OPS is voor iedereen beschikbaar om ook zelf berekeningen te kunnen uitvoeren.

Het experimentele zit erin dat deze methode in Nederland nog niet vaak is toegepast op industriële complexen. Daarnaast is het combineren van metingen en modellering voor een complexe situatie als bij Tata Steel met veel uiteenlopende bronnen en componenten in een groter gebied reden om het experimenteel te noemen. We wisten van tevoren niet of deze methode tot resultaten zou leiden.

Vraag:

Kunnen er ook aanbevelingen worden gedaan i.r.t. de gezondheidssituatie? Wat betekent dit onderzoek nu voor de gezondheid?

Antwoord:

In dit onderzoek is niet gekeken naar gezondheid. In dit onderzoek is gekeken naar de herkomst van stoffen. In algemene zin geldt dat als emissies verminderd worden, dit een positief effect heeft op de gezondheid. De aanbevelingen die we in eerdere rapporten hebben gedaan gelden nog steeds.

Vraag:

Wat is het verschil tussen het luchtmeetnet en de meetstrategie?

Antwoord:

Het luchtmeetnet zijn de daadwerkelijke meetpunten in de IJmond en de achtergrondstations. Voor het luchtmeetnet stel je een meetstrategie vast die past bij de doelstelling(en) van het luchtmeetnet. Het luchtmeetnet heeft als doel de luchtkwaliteit te monitoren. Gezien het industriële karakter van de IJmond worden op het luchtmeetnet veel verschillende stoffen gemeten die samenhangen met de industrie. Voor monitoring wordt vaak gewerkt met jaargemiddelde concentraties. Een ander doel kan zijn dat je metingen op het luchtmeetnet wil gebruiken om bronnen beter in kaart te brengen. Dat vereist een andere meetstrategie. De GGD Amsterdam heeft aangegeven dat de voorgestelde wijzingen in principe uitvoerbaar zijn.

Vraag:

In hoeverre kunnen we ervoor zorgen dat stoffen die schadelijk zijn voor de gezondheid, wel gemeten gaan worden?

Antwoord:

Op het luchtmeetnet worden verschillende van deze stoffen gemeten, denk aan PAK en metalen. Als meer gewenst is, of als er bij mogelijke bronnen gemeten wenst te worden, is dat aan de bevoegde gezagen hier beleid op te maken. Het RIVM is bereid hierbij mee te denken.

Vraag:

In het RIVM rapport wordt gesproken van (...) *een verkeer/remstof-profiel gevonden, met veel koper, met een geschatte bijdrage van ongeveer 3 en 7 µg/m³ aan het fijnstof. Het verloop in de tijd wijst op een dominante bijdrage vanaf het Tata Steelterrein.*

Wordt hier het autoverkeer op het Tata Steel terrein bedoeld?

Antwoord:

Het profiel remstof/verkeer lijkt een samenstelling te zijn van bijdrages uit verschillende bronprocessen. Verkeer en remstof kunnen afkomstig zijn van het reguliere verkeer op de nabij gelegen drukke wegen of van voertuigen, mobiele werktuigen en meerdere knooppunten van treinsporen op het Tata Steelterrein.

Vraag:

Wat zijn polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK)?

Antwoord:

Polycyclische aromatische koolwaterstoffen zijn organische verbindingen bestaande uit enkel waterstof en koolstof. Deze stoffen staan bekend om hun schadelijke effecten voor verschillende organismen.
